

BAB I

BUBUKA

1.1 Kasang Tukang Panalungtikan

Dina kahirupan sapopoé, tangtuna manusa teu bisa leupas tina basana. Ngaliwatan basa manusa bisa ngalakukeun komunikasi pikeun nepikeun pesen ti panyatur ka pamiarsa, boh keur nepikeun pangaweruhna ka nu lian boh keur ngébréhkeun hiji hal anu dipikahayangna, sangkan lawan tuturna bisa maham kana maksud anu diébréhkeunanna. Nurutkeun Sudaryat (2014, kc. 14), basa mangrupa sistem lambang sora nu dihasikeun ku pakakas ucap manusa kalawan puguh éntép seureuhna (sistematis) tur ragem (konvénsional) antara anggota masarakatna pikeun tujuan patali marga atawa komunikasi.

Kamajuan téhnologi informasi jeung komunikasi mangaruhan kana basa nu digunakeun hususna dina média sosial. Média sosial mangrupa salasihiji média daring nu digunakeun pikeun néangan informasi jeung komunikasi nu teu kawatesanan ku jarak jeung waktu. Faktor anu mangaruhan kana komunikasi aya dua, nyaéta faktor situasi jeung faktor sosial. Faktor situasi mangaruhan panyatur dina milih kecap, sedengkeun faktor sosial nangtukeun basa nu rék dipaké (Suhendar, 2016, kc. 54).

Atmawati (2016) nétélakeun yén ngagunakeun basa dina média sosial patali jeung variasi basa nu diklasifikasikeun dumasar ma'na jeung wangun. Ayana média sosial bisa ngagampangkeun dina interaksi sacara virtual. Basa Sunda dina média sosial tangtuna mangaruhan éksisténsi basa daérah (Widyastuti & Yusuf, 2019, kc. 220).

Dina hirup-huripna, basa téh miboga ragam, salasihijina anu aya dina basa Sunda. Basa Sunda mangrupa basa nu sok dipaké ku masarakat Sunda nu aya di Jawa Barat jeung Banten. Ragam basa téh bisa dititénan tina nu makéna éta basa nu nyoko kana segi panyatur, pungsi makéna basa, segi kaformalan, jeung sarana. Nurutkeun Suwito (1983), ragam basa mangrupa istilah nu digunakeun pikeun nuduhkeun salasihiji tina sababaraha variasi nu aya dina pamaké basa, sedengkeun éta variasi muncul ku lantaran kabutuhan panyatur kana ayana alat komunikasi nu saluyu jeung situasi dina kontéks sosial.

Dumasar kasang tukang panyaturna, ragam basa bisa dibagi jadi opat, nyaéta idiolék saha anu ngagunakeun basa, dialék tempat asal atawa padumukan panyatur, kronolék basa nu digunakeun ku kelompok sosial, jeung sosiolék dumasar luhur handapna status atau golongan sosial panyatur (Chaer & Agustina, 2010, kc. 62-64). Nurutkeun Sudaryat, spk. (2011, kc. 3), ragam basa anu dipaké di daérah atawa wewengkon nu tangtu disebut basa *Sunda wewengkon* (lokabasa, dialék lokal, dialék regional, atawa régiolék).

Salian ti ragam basa nurutkeun panyatur, aya ogé ragam basa dumasar pungsi makéna basa, dumasar jihat segi kaformalan, jeung dumasar segi sarana. Ragam basa nurutkeun pungsi makéna basa dibédakeun dumasar kana jejer omongan atawa pakasaban panyaturna. Upama waé, basa nu dipaké ku militér tangtu bakal béda jeung panyatur anu sapopoé hirup kumbuh dina widang kadokteran. Basa nu dipaké ku guru jeung tukang dagang pasti miboga ragam basa nu béda (Chaer & Agustina, 2010, kc. 68).

Tina jihat segi kaformalan atawa sikep panyatur, ragam basa dibagi jadi lima, nyaéta ragam beku (*frozen*), ragam resmi (*formal*), ragam usaha (*konsultatif*), ragam santai (*casual*), jeung ragam akrab (*intimate*) (Chaer & Agustina, 2010, kc. 70). Nurutkeun Sudaryat, spk. (2011, kc. 4), ragam basa dititénan tina sikep panyatur raket patalina jeung kakawasaan, kalungguhan, sarta lomana antara panyatur, pamiarsa, jeung jalma nu dicaritakeun, disebut undak usuk basa atawa tatakrama basa. Undak usuk basa jadi indikator sopan santun dina makéna basa. Ku kituna, undak usuk basa tina segi kaformalan dibagi jadi ragam hormat jeung teu hormat. Tina jihat segi sarana atawa tempat lumangsungna ngagunakeun basa, ragam basa dibédakeun jadi dua, nyaéta ragam lisan jeung ragam tulis (Chaer & Agustina, 2010, kc. 72).

Ragam basa bisa muncul tina basa tulis jeung basa lisan. Dina wangun lisan, bisa kapaluruh ayana basa lisan dina wangun omongan. Ayana ragam basa dina omongan kapaluruh dina kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel* Budi Dalton Ngobat *Official*. Ieu hal téh muncul lantaran Budi salaku panyatur sok ngagunakeun sababaraha ragam basa dina ngobrol jeung pamiarsa atawa narasumber nu diundang.

Panalungtikan ngeunaan ragam basa téh lain hal anu anyar, samémehna kungsi aya panalungtikan nu medar ngeunaan ragam basa di antarana ku Khoirunnisa (2019), judulna “Ragam Basa dina Acara Sampurasun Balaréa Di AKTV (Tilikan Sociolinguistik)” nu nalungtik ngeunaan wanda ragam basa panyatur, ragam basa dumasar kana sipat kaformalan, sarta pungsi ragam basa panyatur jeung pamiarsa anu aya dina acara Sampurasun Balaréa di AKTV. Aya ogé Aprilia (2017), judulna “Ragam Basa Sunda Dina Pakasaban Masarakat Di Kecamatan Cijeruk Kabupatén Bogor” nu nalungtik ngeunaan pakasaban masarakat di Kacamatan Cijeruk Kabupatén Bogor, wangun kandaga kecap pakasaban masarakat di Kacamatan Cijeruk Kabupatén Bogor, kecap has naon waé nu dipaké ku masarakat dina tiap-tiap pakasaban, ragam basa nu dipaké komunikasi ku masarakat dina tiap-tiap pakasaban, sarta harti kecap nu dipaké ku masarakat dina tiap-tiap pakasaban. Jaba ti sumber datana anu béda, nyaéta kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel Budi Dalton Ngobat Official*, aspék nu ditalungtikna ogé aya bédana. Dina ieu panalungtikan diulik ngeunaan wanda ragam basa sosiolé (sosial) panyatur, wangun kecap jeung kalimah ragam basa, sarta sipat formal ragam basa panyatur dina kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel Budi Dalton Ngobat Official*.

Ku kituna, ieu panalungtikan nu judulna “Ragam Basa Sosiolé dina Kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel Budi Dalton Ngobat Official*” perlu dilaksanakeun.

1.2 Rumusan Masalah

Dumasar kana kasang tukang di luhur, masalah dina ieu panalungtikan dirumuskeun saperti ieu di handap.

- 1) Kumaha wanda ragam basa sosiolé (sosial) panyatur dina kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel Budi Dalton Ngobat Official*?
- 2) Kumaha wangun kecap jeung kalimah ragam basa sosiolé dina kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel Budi Dalton Ngobat Official*?
- 3) Kumaha sipat formal ragam basa sosiolé nu aya dina kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel Budi Dalton Ngobat Official*?

1.3 Tujuan Panalungtikan

Luyu jeung rumusan masalah di luhur, ieu panalungtikan miboga tujuan anu baris dihontal, nyaéta tujuan umum jeung husus.

1.3.1 Tujuan Umum

Ieu panalungtikan boga tujuan pikeun maluruh jeung nganalisis masalah basa nu patali jeung ragam basa dina kontén “Ngobat” *Youtube Channel* Budi Dalton *Ngobat Official*, nu kiwari média sosial youtube téh sok dipaké ku masarakat boh dina pangajaran atawa pikeun kontén.

1.3.2 Tujuan Husus

Sacara husus ieu panalungtikan boga tujuan pikeun ngadeskripsikeun:

- 1) wanda ragam basa sosiolék (sosial) panyatur dina kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel* Budi Dalton *Ngobat Official*;
- 2) wangun kecap jeung kalimah ragam basa sosiolék dina kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel* Budi Dalton *Ngobat Official*; jeung
- 3) sipat formal ragam basa sosiolék nu aya dina kontén “Ngobat #140” *Youtube Channel* Budi Dalton *Ngobat Official*.

1.4 Mangpaat/Signifikansi Panalungtikan

Luyu jeung rumusan masalah sarta tujuan panalungtikan nu dipedar saacanna, ieu panalungtikan dipiharep bisa méré mangpaat boh mangpaat tioritis boh mangpaat praktis.

1.4.1 Mangpaat Tioritis

Ieu panalungtikan boga mangpaat tioritis pikeun nambahan pangaweruh di widang sosiolinguistik minangka élmu basa nu miboga patali jeung makéna basa di masarakat. Salian ti éta, ieu panalungtikan ogé bisa dijadikeun référénsi pikeun panalungtikan satuluyna.

1.4.2 Mangpaat Praktis

Ieu panalungtikan ogé boga lantaranaraha mangpaat praktis, di antarana:

- 1) Pikeun lembaga, nambahan bahan panalungtikan dina widang linguistik hususna widang sosiolinguistik;
- 2) Pikeun mahasiswa, jadi référénsi dina pancén jeung panalungtikan sosiolinguistik hususna dina ragam basa; jeung
- 3) Pikeun masarakat, méré informasi ngeunaan ragam basa nu aya di masarakat.

1.5 Raraga Tulisan

Ieu panalungtikan diwangun ku lima bab. Bab I Bubuka, eusina ngeunaan kasang tukang panalungtikan, rumusan masalah, tujuan panalungtikan nu ngawengku tujuan umum jeung tujuan husus, mangpaat panalungtikan nu ngawengku mangpaat tioritis jeung mangpaat praktis, jeung raraga tulisan. Bab II Ulikan Tiori, eusina ngeunaan hal-hal anu patali jeung ragam basa, ti mimiti wangenan ragam basa, wangenan youtube, wangenan sosiolinguistik, panalungtikan saméméhna, jeung kalungguhan raraga mikir. Bab III Méthode Panalungtikan, ngajéntrékeun méthode panalungtikan, desain panalungtikan, data jeung sumber data, téknik ngumpulkeun data, instrumén ngumpulkeun data, jeung analisis ngolah data. Bab IV Hasil Panalungtikan jeung Pedaran, eusina ngeunaan hasil analisis ragam basa sosiolék dina kontén “Ngobat #140” Youtube Channel Budi Dalton Ngobat Official jeung Bab V Kacindekan, Implikasi, jeung Rékoméndasi, ngajéntrékeun hasil panalungtikan implikasi tina ieu panalungtikan, jeung rékoméndasi atawa saran pikeun panalungtikan satuluyna.